

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
DAWNIEJ INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ PAN

KWARTALNIK
HISTORII KULTURY
MATERIALNEJ

ROK LXVIII

WARSZAWA 2020

NR 1

REDAKCJA I KOMITET REDAKCYJNY

Redaktor — Elżbieta Mazur (IAE PAN)

Zastępcy Redaktora — Magdalena Bis (IAE PAN), Martyna Milewska (IA UW)

Sekretarze Redakcji — Ludmiła Paderewska (IAE PAN), Maciej Radomski (IAE PAN)

Członkowie Komitetu — Maria Bogucka (IH PAN), Paweł Dobrowolski (Collegium Civitas, Warszawa), Jarosław Dumanowski (IH UMK), Olga Feytová (AHMP, Praga), Mateusz Goliński (IH UW), Michaela Hrubá (Univerzita v Ústí nad Labem), Andrzej Janeczek (IAE PAN),

Jan Klápště (Univerzita Karlova w Pradze), Andrzej Klonder (IAE PAN),

Elżbieta Kowalczyk-Heyman (IA UW), Jerzy Kruppé (IA UW), Marcin Majewski (IA Uniwersytet Szczeciński), Jerzy Miziołek (IA UW), Zenon Piech (IH UJ), Jacek Pielas (IH UJK), Bożena Popiołek (Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków),

Raimo Pullat (Tallin University), Wojciech Szymański (IAE PAN),

Jerzy Żywicki (ISP UMCS)

Adres Redakcji:

„Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”

00-140 Warszawa, Al. Solidarności 105, pok. 121

Adres strony internetowej:

<http://www.iaepan.vot.pl/wydawnictwo/czasopisma/kwartalnik-historii-kultury-materialnej/o-czasopiśmie>

<http://journals.iaepan.pl/khkm>

e-mail: kwartalnik@iaepan.edu.pl

tel. 22 620 28 84 w. 146

Kwartalnik Historii Kultury Materialnej Copyright © 2020 by Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences.

All papers published in this issue are an open access articles under the CC BY 4.0 license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Wydawca:

Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

00-140 Warszawa, Al. Solidarności 105

e-mail: director@iaepan.edu.pl

tel. 22 620-28-84

Wykaz recenzentów artykułów opublikowanych w roczniku 2019 (R. LXVII):

Karolina Blusiewicz (IA UW), Cezary Buśko (Pracownia „Archeologia B.C” Wrocław), Paweł Cembrzyński (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel), Paweł Dobrowolski (Collegium Civitas Warszawa), Dariusz Główna (IAE PAN Warszawa), Mateusz Goliński (IH UW), Andrzej Janeczek (IAE PAN Warszawa), Adrian Jusupović (IH PAN Warszawa), Andrzej Klonder (IAE PAN Warszawa), Małgorzata Ewa Kowalczyk (IH UW), Anna Bogumiła Kowalska (IAE PAN Szczecin), Wojciech Kowalski (UŚ Katowice), Jerzy Kruppé (IA UW), Gabriel Kurczewski (UMK Toruń), Krzysztof Lewalski (IH UG), Tomasz Łaskiewicz (IH PAN Toruń), Marcin Majewski (IA USz), Lech Marek (IA UW), Ryszard Mączyński (UMK Toruń), Philippé Meyzie (Université Bordeaux Montaigne), Włodzimierz Pela (Muzeum Warszawy), Bożena Popiołek (UP Kraków), Raimo Pullat (Tallin University), Marian Rębkowski (IAE PAN Szczecin), Jolanta Sikorska-Kulesza (IH UW), Bogumił Szady (IH KUL), Maciej Trzeciecki (IAE PAN Warszawa), Krzysztof Wachowski (IA UW), Jerzy Żywicki (UMCS Lublin).

Skład i łamanie:

Krzysztof Anuszewski, tel. 22 629 44 78

Druk i oprawa:

Partner Poligrafia sp. z o.o.

ul. Zwycięstwa 10, 15-703 Białystok

CONTENTS

STUDIES AND MATERIALS

Marek Dworaczyk, Late-mediaeval buildings in the eastern part of the city-quarter of Szczecin (Stettin) located on the Oder River. The stratigraphic analysis of the finds from the trench in quarter 6	3
Halina Manikowska, In search of a “total” source. The major lines of research on city-dwellers’ testaments in the 13th–18th c.	19
Dorota Żurek, Late-mediaeval testaments from the mining towns of Lesser Poland	37
Michał Słomski, Life after death. The execution of testaments in the legal culture and social reality of the small towns of Lesser Poland. Exemplified with Dolsk, Krzywiń and Książ (2nd half of the 16th c.–1st half of the 17th c.)	51
Wiesław Bondyra, The family oppression of Julianna Młodecka (1731–ca. 1799). A contribution to research on domestic abuse in the Old Polish times	69
Paweł Lesisz, Cabs in Vilnius in the years 1864–1914	87

RESEARCH NOTES

Karolina Blusiewicz, Two atypical shoes from Puck from the late 14th c.	103
---	-----

REVIEWS

Jacek Wijaczka, <i>Procesy o czary w Prusach Książęcych (Brandenburskich) w XVI–XVIII wieku</i> [Witch trials in Ducal (Brangenburg) Prussia] — Maria Bogucka	111
“Tabularium Historiae”, vol. I–IV, 2017–2018 — Elżbieta Mazur	112
Studia Brzeziniensia, vol. I: <i>Brzeziny. Dzieje miasta i regionu</i> [Brzeziny. The history of the town and its region], eds. Lubomira Tyszler, Anna Marciniak-Kajzer, Marek Olędzki; vol. II: <i>Brzeziny i region. Przeszłość w narracji interdyscyplinarnej. Archeologia — architektura — sztuka — historia</i> [Brzeziny and its region. The past in interdisciplinary narration. Archaeology — architecture — art — history], ed. Lubomira Tyszler — Andrzej Klonder	114
Mariusz Mielczarek, Manolis I. Stefanakis, <i>Rhodes: The Ancient and Medieval Monuments in 1882–1884 and count Karol Lanckoroński</i> — Krzysztof Jarzęcki	120
Jan Klápště, <i>Vnímavý pozorovatel. Výbor z díla</i> [Perceptive observer. Selected works], eds. Ludmila Luňáková, Martin Wihoda, Josef Žemlička — Wojciech Iwańczak	120

SPIS TREŚCI

STUDIA I MATERIAŁY

Marek Dworaczyk, Późnośredniowieczna zabudowa wschodniej części dzielnicy nadodrzańskiej w Szczecinie. Analiza stratygrafii nawarstwień wykopu na kwartale 6	3
Halina Manikowska, W poszukiwaniu źródła „totalnego”. Najważniejsze kierunki badań nad testamentami ludności miejskiej w XIII–XVIII w.	19
Dorota Żurek, Późnośredniowieczne testamenty z małopolskich miast górniczych	37
Michał Słomski, Życie po śmierci. Wykonywanie zapisów testamentowych w kulturze prawnej i przestrzeni społecznej mniejszych miast wielkopolskich na przykładzie Dolska oraz Krzywina i Książa (druga połowa XVI w.–pierwsza połowa XVII w.)	51
Wiesław Bondyra, Rodzinne opresje Julianny Młodeckiej (1731–ok. 1799). Przyczynek do dziejów przemocy domowej w czasach staropolskich	69
Paweł Lesisz, Dorożki w Wilnie w latach 1864–1914	87

KOMUNIKATY NAUKOWE

Karolina Blusiewicz, Dwa nietypowe buty z Pucka z końca XIV wieku	103
---	-----

RECENZJE

Jacek Wijaczka, <i>Procesy o czary w Prusach Książęcych (Brandenburskich) w XVI–XVIII wieku</i> — Maria Bogucka	111
„Tabularium Historiae”, t. I–IV, 2017–2018 — Elżbieta Mazur	112
Studia Brzeziniensia, vol. I: <i>Brzeziny. Dzieje miasta i regionu</i> , red. Lubomira Tyszler, Anna Marciniak-Kajzer, Marek Olędzki; vol II: <i>Brzeziny i region. Przeszłość w narracji interdyscyplinarnej. Archeologia — architektura — sztuka — historia</i> , red. Lubomira Tyszler — Andrzej Klonder	114
Mariusz Mielczarek, Manolis I. Stefanakis, <i>Rhodes: The Ancient and Medieval Monuments in 1882–1884 and count Karol Lanckoroński</i> — Krzysztof Jarzęcki . . .	120
Jan Klápště, <i>Vnímavý pozorovatel. Výbor z díla</i> , red. Ludmila Luňáková, Martin Wihoda, Josef Žemlička — Wojciech Iwańczak	120